

Lapinlahti

EHKÄISEVÄN JA TÄYDENTÄVÄN TOIMEENTULOTUEN SOVELTAMISOHJE 2018

1 SÄÄNNÖKSET

Toimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo. Toimeentulotukiasioiden käsittelyä säätelee ensisijaisesti Laki toimeentulotuesta 30.12.1997/1412.

2 SOVELTAMISOHJEENTARKOITUS

Soveltamisohjeella pyritään selkiyttämään ja tarkentamaan täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen perusteita ja menettelytapoja. Soveltamisohjeen tarkoituksena on turvata kuntalaisille yhden vertainen käytäntö toimeentulotukiasioiden käsittelyssä. Soveltamisohjetta ei voi käyttää yksinomaan päätösten perusteluina, vaan päätösten tulee perustua toimeentulotuesta annetun lain säädöksiin. Ohjeistus ei poista viranhaltijoiden tapauskohtaista harkintaa.

3 TOIMEENTULOTUKIASIAN KÄSITTELY

3.1 Toimeentulotuen hakeminen

Kansaneläkelaitos (Kela) myöntää perustoimeentulotuen 1.1.2017 alkaen. Kunta myöntää täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea. Hakijan tulee hakea ensin perustoimeentulotukea Kelalta, joka pyynnöstä siirtää hakemuksen kuntaan sen jälkeen, kun päätös perustoimeentulotuesta on tehty.

Hakemuslomakkeita saa sosiaalitoimistosta tai kunnan kotisivulta.

3.2 Toimeentulotuen myöntäminen

Toimeentulotuki on viimesijainen taloudellisen tuen muoto, minkä vuoksi ennen myöntämistä on selvitettävä hakijan mahdollisuudet saada muita

sosiaaliturvaetuuksia, poistaa tai alentaa asiakasmaksuja. Hakijoiden tarve on arvioitava yksilö- tai perhekohtaisesti.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntää sen kunnan toimielin, jonka alueella hakija tai perhe vakinaisesti oleskelee. Jos hakija tai perhe oleskelee useamman kunnan alueella muutoin kuin satunnaisesti, toimeentulotuen myöntää se kunta, jonka alueella oleskelusta menot johtuvat. Jos toimeentulotuen tarve on kiireellinen, toimeentulotuen myöntää sen kunnan toimielin, jossa hakija oleskelee hakemusta tehtäessä.

Hakijalla on oikeus saada päätös 7 arkipäivän kuluessa hakemuksen saapumisesta; saapumispäivää ei lueta määräaikaan. Mikäli hakemus on puutteellinen, lisäselvitykset pyydetään 7 arkipäivän kuluessa. Päätös annetaan viimeistään 7. arkipäivänä hakemuksen täydentämisestä.

4 TÄYDENTÄVÄ TOIMEENTULOTUKI

Kodin hankinnat

Kodin perustamiseen ja kodin tarvikkeisiin voidaan erityisen perustelluista syistä myöntää toimeentulotukea kertaluonteisesti. Tukea voidaan myöntää, mikäli hakijalla ei ole koti-irtaimistoa eikä hankintoihin ole ollut mahdollista varautua. Ohjataan hyödyntämään ensisijaisesti käytettyjä kalusteita ja kodin tarvikkeita. On selvitettävä myös mahdollisuus saada käytettyjä kalusteita SPR:n kautta. Tukea myönnetään yksin asuvalle enintään 300 €, perheelliselle enintään 500 €.

Yksittäisten kodinlaitteiden hankinta sisältyy perusosaan. Pesukoneeseen voidaan myöntää tukea vain, jos sille on erityiset perusteet (esim. terveydelliset perusteet, monilapsinen perhe tms.). Tukea myönnetään enintään 250 €.

Lastentarvikkeet

Ensimmäisen lapsen syntymän johdosta välttämättömiin hankintoihin voidaan myöntää toimeentulotukea, mikäli perheellä on pitkäaikainen toimeentulotukiasiakkuus tai muu erityinen peruste. Ohjataan tekemään hankinnat ensisijaisesti käytettynä. Tukea voidaan myöntää enintään: vaunut 170 €, rattaat 50 €, syöttötuoli 35 €, turvaistuin 80 €, pinnasänky + patja 80 €.

Opiskelukustannukset

Opiskeluun liittyvät kulut katetaan pääsääntöisesti opintoetuudella. Opiskelujen alkuvaiheessa voidaan välttämättömissä hankinnoissa myöntää tukea, jos opiskelu vaarantuu puuttuvien välineiden vuoksi (esimerkiksi työasut). Oppikirjoja suositellaan hankkimaan käytettynä. Toimeentulotukea oppikirjoihin myönnettäessä huomioidaan opiskelijan kokonaistilanne. Ylioppilastutkintomaksut huomioidaan, mikäli perhe on säännöllisesti toimeentulotuen asiakkaana. Kelan koulumatkatuki on ensisijainen tuki opiskelumatkojen kustannuksiin.

Matkakustannukset

Paikallisliikenteen käytöstä aiheutuvat matkakulut sisältyvät perusosaan. Jos työllistymistä edistävässä palvelussa oleva henkilö ei saa kulukorvausta, voidaan matkakulut hyväksyä edullisimman matkustustavan mukaisesti. Mikäli hakijalle myönnetään korvausta oman auton käytöstä, on korvaus 0,20 €/km (Kelan määrittämä kilometritaksa).

Harrastusmenot

Harrastusmenot sisältyvät pääsääntöisesti perusosaan. Lapsen harrastusta voidaan tukea, jos perhe on toimeentulotuen pitkäaikaisasiakas tai on muutoin ollut pitkään pienituloinen.

Vaatetus

Vaatehankinnat sisältyvät perusosaan eikä niitä pääsääntöisesti huomioida toimeentulotuessa.

Romaninaisen hameeseen voidaan myöntää toimeentulotukea enintään 500 € joka toinen vuosi, mikäli kyseessä pitkäaikainen toimeentulotuen asiakkuus.

Muut romaniväestön vaatehankinnat sisältyvät perusosaan. Mahdollinen tuki myönnetään romaninaiselle, jonka arkivaatetukseen romanihome kuuluu.

Edunvalvonta

Edunvalvontapalkkio huomioidaan menona erääntymiskuukaudelle. Lisäksi huomioidaan välttämättömät, asiakkaasta riippumattomat edunvalvonnasta aiheutuneet pankkikulut.

Hautajaiskustannukset

Täydentävä toimeentulotuki hautajaiskuluihin käsitellään perunkirjoituksen jälkeen; perukirja liitetään hakemukseen. Vainajan maksamattomia laskuja ei oteta huomioon, vaan ne jäävät kuolinpesän veloiksi. Perukirjan mukaiset varat huomioidaan tulona ja välttämättömät kohtuulliset hautauskustannukset menona. Myös lesken varat huomioidaan, kun taloudellista tilannetta selvitetään.

Välttämättöminä hautausmenoina hyväksytään

- Arkku enintään 400+ kukat arkun päälle
- Vainajan vaatetus
- Kuljetus asuinpaikkakunnalla
- Hautausmaksu
- Seurakunnan hautausmaksu
- Perukirjan laatiminen
- Muistotilaisuudesta enintään 100 €
- Uurna 90 €

Toisella paikkakunnalle hautaamisen johdosta syntyneitä kuluja ei huomioida, ei myöskään hautakiveä, lehti-ilmoituskuluja eikä haudan hoitokuluja.

Lähiomaisen hautajaisiin voidaan toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkaalle myöntää kukkalaitteeseen enintään 50 € ja hautajaisvaatetukseen enintään 80 €.

Perhejuhlat

Perhejuhlat eivät kuulu toimeentulotuessa huomioitaviin menoihin.

5 EHKÄISEVÄ TOIMEENTULOTUKI

Ehkäisevä toimeentulotuki on osa viimesijaista taloudellista tukea, jota myönnetään pääsääntöisesti kertaluonteisesti. Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta.

(Laki toimeentulotuesta 30.12.1997/1412 13 §.)

Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää:

- Lapsiperheiden syrjäytymisen ehkäisemiseen
- Omatoimisen selviytymisen tukemiseen
- Aktivointia tukeviin toimenpiteisiin (esim. opiskelun tai työllistymisen edistämiseen)
- Asumisen turvaamiseen
- Ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseen
- Erilaisissa kriisitilanteissa

6 PERINTÄ

Toimeentulotuen takaisinperintä on mahdollista vain lain säätämillä perusteilla (toimeentulotukilaki 20 §). Päätös perinnästä on tehtävä toimeentulotukipäätöksen yhteydessä. Edellytyksenä on, että asiakkaalla on asiasta päätettäessä tai myöhemmin oikeus saada sellaisia tuloja tai varoja, joista korvaus voidaan periä vaarantamatta asiakkaan toimeentuloa tai sellaisten henkilöiden toimeentuloa, joista asiakas pitää huolta.